

MÜHENDİSLİK ETİĞİ

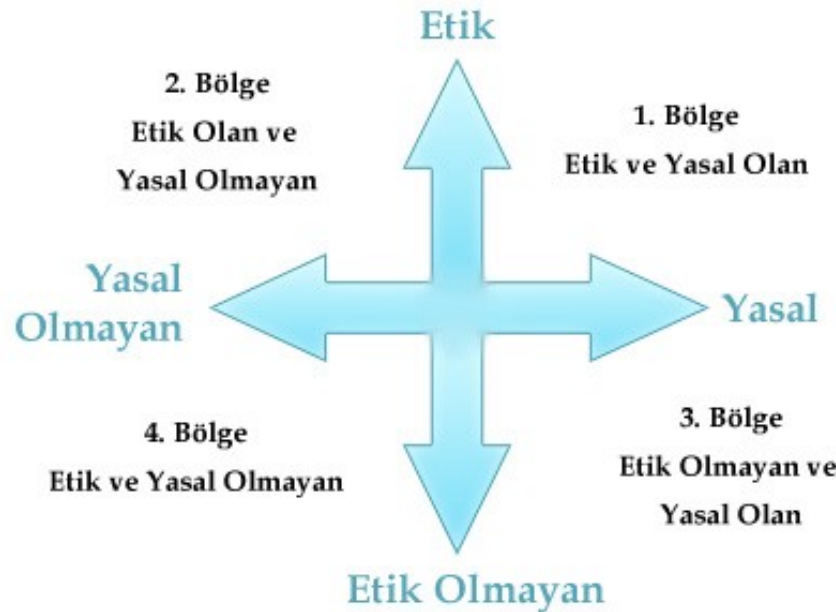
içerik

- İş ve Meslek Etiği Kavramları?
- Mühendislik Etiği ve Tanımı?
- Mühendis Sorumluluğu
- Ürün Sorumluluğu

İŞ ETİĞİ

- İş etiği genel olarak işyerinde neyin doğru neyin yanlış olduğunu öğrenmek ve doğru olanı yapmayı içerir.
- Bu doğru olanı yakalamak,davranışlarımızda,
kararlarımızda paydaşlarla ilişkilerimizi ve ürünlerimiz ve hizmetlerimiz üzerindeki etkilerini dikkate almakla mümkündür

İŞ ETİĞİ TANIMLARI

- Velasquez'e göre iş etiği ahlaki standartları rasyonel bir şekilde değerlendirme ve bu standartları iş ortamlarında uygulama sürecidir.
- İş ortamında karmaşık ahlaki ikilemleri incelemek ve çözmek için etik prensipleri uygulama disiplini ve sanatıdır.

- Sonuç olarak iş etiği işletmenin kendi çıkarları ile sosyal ve refah talepleri arasındaki dengeyi en iyi şekilde sağlayacak seçimler yapmak için hem ilkelere hem de inançlara dayalı muhakeme ve hüküm gerektirdiği konusunda bir uzlaşma vardır

İŞLETMEDE KARŞILAŞILAN ETİK SORUNLAR

- 1987 'de yapılan bir araştırmaya göre işletmede karşılaşılan etik sorunlar arasında **RÜŞVET** ve **ÇIKAR ÇATIŞMALARI** ilk sırada

ETİK OLMAYAN DAVRANIŞLAR EN ÇOK HANGİ İŞ ALANLARINDA

- %66 DEVLET YÖNETİMİ
- %51 ŞATIŞ
- %40 HUKUK
- %38 MEDYA
- %33 FİNANSMAN
- %21 TIP
- %18 BANKACILIK
- %14 ÜRETİM

- Amerika'da yapılan bir araştırma göre en çok kopya çeken öğrenciler **MÜHENDİSLİK** ve **İŞLETME** öğrencileri
- 1993 yılında Capital dergisinin yayınladığı rapora göre;Türk işletmelerinin etik konusunda ilgisinin arttığı, ancak hala başlangıç düzeyinde
- 1999 yılında Türkiye'de yapılan bir araştırmaya göre etik olmayan davranışlarda çevre kirliliği,içerden bilgi sızdırma ve rüşvet ilk sırada

MESLEKİ ETİK

- Mesleki etik;mesleki faaliyetlerin sürdürülmesi aşamasında ahlaki ve mesleki ilkelere göre hareket etme disiplindir.
- Meslekler ,etiğe bağlılığıyla saygı ve güven kazanır.
- Meslek kararlarını etik,sosyal,teknolojik, ekonomik ve politik yönleri olabilir.
- Meslek kararlarının gücü ve konumunu belirleyen temel öge etikdir.

- Etik özelliği bulunmayan eylemler dengeleri bozacağı gibi yapılan işe güveni ve saygıyı da azaltmaktadır.
- Kişilerin başarılarının altında etik kurallara bağlılık ön plana çıkmaktadır.
- Her başarının altında yatan kişilerin bireysel başarılarıdır. Bireysel başarıların temelinde de çalışkanlık kadar etik ilkelere bağlılık yatmaktadır.

Mühendislikte Temel ilke;

- Mühendisler, mühendislik mesleğinin, doğruluğunu, onurunu ve değerini, insanların rahat yaşaması için bilgi ve becerilerini kullanarak, dürüst ve tarafsız olarak halka ve kendi işlerine sadakatle hizmet ederek, mühendislik mesleğinin niteliğini ve prestijini arttırarak, kendi disiplinlerinin mesleki ve teknik prestijini arttırmaya çalışarak yüceltir ve geliştirirler.

Etik, iyi yönetimin temelidir.

MÜHENDİSLİK ETİĞİ İLKELERİ

- Mühendisler, mesleki görevlerini yerine getirirken, toplumun güvenliğini, sağlığını ve refahını önde tutacaklardır.
- Mühendisler toplum yaşamının güvenliğini, sağlığını ve refahını; yapıları ve makineleri vs. mühendislik kurallarına, kararlarına uygun tasarlamak zorunda olduklarını bilmelidir ve tasarımlarını belirlenmiş standartlara uygun olacak şekilde yapmalıdırlar.

- Mühendisler sorumlu oldukları sistemlerin kullanım biçimlerini halkın anlayacağı dilde açıklamalıdır. Halkın sağlığını tehdit edebilecek bulguları tespit ettiklerinde bağlı bulundukları şirketi bilgilendirmeli ve halkın tarafında olmalıdır.
- Mühendisler, diğer kişilere veya firmalara tasarım güvenilirliği ilkelerinin her hangi bir maddesinin ihlalinde olabileceklerin bilgisini veya nedenlerini bilgilendirmek zorundadır.
- Mühendisler üretim veya üretim sistemlerinin kontrolü yapılmamış veya güvenilirliği sağlanmamış, ise veya tasarım onu kullanan halka zarar verecek ise bu durumu yetkiliye bildirmek zorundadır.

- Mühendisler, üretim veya sistemin güvenliğini ve performansını etkileyecek değişimlerin veya düzenlemelerin onayını vermeyecektir.
- Mühendisler, topluma ilişkin olaylarda yapıcı hizmet olanaklarını arayacaklar veya düzenlemelerin onayını vermeyecektir.
- Mühendisler her işlerinde toplumun güvenliğini ve esenliğini düşünerek tasarım yapacaklardır.
- Mühendisler, yaşamın kalitesini arttırmak için çevreyi iyileştirmelidir.
- Mühendisler, sadece kendi uzmanlık alanlarındaki hizmetleri vermelidir

MÜHENDİS SORUMLULUĞU

- Her bilinçli insanın kendisine ve çevresindekilere karşı sorumlulukları vardır. Meslek gruplarında da aynı şey geçerlidir. Doktorlar, basın yayın, muhasebeciler, imalatçılar, öğretmenler..vs Ancak bu sorumluluk mühendisler olarak bizde dünyayı ve insanlığı ilgilendirecek ölçüdedir.
- Nedir mühendislerin sorumluluğu? Kimlere karşı, neden sorumluyuz? Sorumsuzluk sergilersek nelerle karşılaşabiliriz? Sonuçları neler olabilir?

Topluma karşı sorumluluklar

- Mesleki bilgi becerilerini toplumun çıkarlarını gözeterek kullanır.
- Kendilerinden istenen işin toplum ve çevre açısından tehlike yaratacağı sonucunu düşünüyorsa bunu ilgili mercilere bildirir.
- Toplumun ilgi alanı içersinde bulunan teknik konuları, gerekli ayrıntılarıyla açıklar, imzalar.
- İşyerlerindeki sağlığı ve güvenliği geliştirir.
- Toplumun her kesimine adil ve dürüst davranır

Doğaya ve çevreye karşı sorumluluklar

- Doğayı ve çevreyi korumayı sadece bir görev olarak görmez, bunun bilincini topluma yaymaya gayret eder.
- Globalleşen bir dünyada, yaşanılabilir bir çevre için elindeki kaynakları en temiz bir şekilde kullanmaya çalışır.
- Yaptığı ve uyguladığı projelerin çevreyle uyumlu olmasına dikkat eder ve en az tahribatla bu işi çözmeye çalışır.

İşverene ve müşteriye karşı sorumluluklar

- Teknik konulardaki mesleki alışverişlerde, her zaman güvenilir bir biçimde işveren/ müşteri için; toplum refah ve mutluluğunu riske atmaksızın , mesleki bilgi ve becerilerini deneyimleriyle harmanlayıp sonuna kadar kullanan uygun ve düzgün bir iş standardıyla çalışırlar.
- İşvereni yada müşteriye etkileyecek şekilde doğrudan yada dolaylı olarak bir armağan, para, hizmet yada iş teklifi kabul etmezler, başkalarına da teklif etmezler.
- Mesleki ilişkilerini geliştirmek amacıyla siyasal bağış yapmazlar.

Mesleğe ve meslektaşına karşı sorumluluklar

- Mesleki faaliyetlerini tüm meslektaşların güvenini kazanacak şekilde, tüm üyelerin ve mesleğin saygınlığına azami özen göstererek sürdürürler.
- Tüm meslektaş ve astlarına saygıyla yaklaşırlar, meslektaşlarıyla haksız rekabet içinde olmazlar, astlarının gelişimi için özel çaba harcarlar, yardımcı olurlar.
- Yalnızca yeterli oldukları alanda mesleki hizmet verip danışmanlık yaparlar.
- Mesleğin gelişmesine, meslek örgütleri vasıtasıyla katkıda bulunurlar.
- Hak ve ayrıcalıklarını kimseye devretmezler.
- Mesleki davranış kurallarına aykırı davrananlara yardımcı olmaz, faaliyetleri içinde yer almazlar.

Kendilerine karşı sorumluluklar

- Mesleki bilgilerini her zaman tazelerler.
- Mesleki alanda son gelişmeleri izler, gerektiğinde kendi meslektaşlarıyla görüş birliği içersine girerler .
- Mesleki faaliyetlerine ilişkin meslektaşlarının dürüst ve nesnel ilişkilerini dikkate alır ve gerektiğinde kendini eleştirmekten kaçınmazlar.

Ürün Sorumluluğu Ve Etik

- Ürün sorumluluğu ve etik ilkeler çoğu zaman yönetsel bir sorun olarak görülmektedir. Ürünlere ilişkin etik konular arasında; sosyal ve fiziksel çevre açısından uygun olmayan veya uygunluğu tartışılan ürünler, ürün gelişim dönemindeki pazarlama stratejileri gibi pazarlama yönetimi anlayışından kaynaklanan sorunlar yer almaktadır.
- Toplam kalite yönetiminin temel taşlarından biri olan ürün sorumluluğuna ilişkin kararlarda tüketicinin korunması esas alınmaktadır. Bu kapsamda tüketicinin korunması için; pazar araştırması, tasarım, hammadde, işçilik, ambalaj ve serviste kaliteden ödün verilmemekte, tüketicilerin can ve mal güvenliği, çevrenin korunması gibi konular yasalarla düzenlenmeye çalışılmaktadır.

- Bununla birlikte ürünlerde belirli bir standardizasyonun sağlanması ürün sorumluluğunun dolayısıyla tüketicinin korunması açısından önemlidir. Çünkü standardizasyon ürünlere güvenilirlik kazandırmanın yanında tüketiciye ürünleri karşılaştırma ve seçme kolaylığı sağlamaktadır.
- Konuyu tüketici açısından ele aldığımızda; tüketicilerin can ve mal güvenliğini tehdit etmeyecek yeni ürünlerin geliştirilmesini beklediğini söylemek mümkündür. Buna ek olarak tüketici, temel hak ve özgürlükleri hakkında daha fazla bilgi sahibi olmakta ve artan bilgileriyle haklarını korumaya çalışmaktadır.